

Мельник Н. І. Особливості англомовних лексико-стилістичних засобів вираження драми в романі О. Уайльда «Портрет Доріана Грея». *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія «Філологія», 2019. 6(74). С. 77-82.

УДК 808:372 '255.4

n.melnyk@nau.edu.ua

Мельник Наталія Іванівна,

доктор педагогічних наук,

доцент кафедри іноземної філології

Факультету лінгвістики та соціальних комунікацій

Національний авіаційний університет

**ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ АНГЛОМОВНИХ ЛЕКСИКО-СТИЛІСТИЧНИХ ЗАСОБІВ ВИРАЖЕННЯ ДРАМИ У ТВОРІ
О. УВАЙЛДА «ПОРТРЕТ ДОРІАНА ГРЕЯ»**

Анотація. У статті представлено аналіз особливостей перекладу англомовних лексико-стилістичних засобів вираження драми в романі О. Уайльда «Портрет Доріана Грея». Актуальність дослідження визначається сучасними вимогами до передачі не лише змісту й ідей художнього твору, а й оптимального відтворення його стилістичних якостей, мікрообразу. Текст художнього твору являє собою багатомірну змістову єдність, в якій віддзеркалюється психологія письменника, де реалізується в літературній формі ідея, а також відображається унікальне явище людської свідомості – мова, яка через системно-функціональні, семантичні, стильові, стилістичні й інші організації розкриває національну та індивідуально-лінгвістичну концептуальну картину світу. Одним з нових напрямів дослідження в області теорії художнього тексту є виявлення лексико-стилістичних засобів вираження драми у творах класичної художньої літератури, що виникають як результат їх семантичної взаємодії з іншими елементами тексту, їх ролі у змістовій структурі тексту, віддзеркалення авторського ставлення до того, що повідомляється, до авторської мети, що розкривається в художніх образах. Предметно-чуттєва форма, що представлена різними лексико-стилістичними засобами через драму, лежить в основі художніх образів О. Уайльда – одного із представників ідейної течії естетизму. Автором визначено, що до особливостей інтерпретації лексико-стилістичних засобів вираження драми у романі О. Уайльда «Портрет Доріана Грея» належать використання безособових зворотів, зміна роду іменників, широке використання прикметників та дієслівних зворотів, що дозволяють розвинути не лише дотепність стилю, але й динамічний характер сюжету, які забезпечують

Мельник Н. І. Особливості англomовних лексико-стилістичних засобів вираження драми в романі О. Уайльда «Портрет Доріана Грея». *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологія»*, 2019. 6(74). С. 77-82.

виразність і яскравість мови О. Уайльда, виражає індивідуальний стиль автора.

Ключові слова: лексико-стилістичні засоби, лексичні одиниці, стилістичні особливості, виражальні засоби, інтерпретація.

Melnyk Nataliia

Dr.Sc. in Pedagogy, Assoc. Prof. of Department of Foreign Philology

Faculty of Linguistics and Social Communications

National Aviation University, Ukraine

The interpretation peculiarities of English lexical-stylistic means of expressing drama in the work of O. Wilde "Portrait of Dorian Gray"

Abstract. *The article presents an analysis of the peculiarities of the translation of the English lexical-stylistic means of expressing drama in O. Wilde's novel Portrait of Dorian Gray. The relevance of the study is determined by modern requirements for the transfer not only of the content and ideas of the work of art, but also the optimal reproduction of its stylistic qualities, microform. The text of an artistic work represents a multidimensional meaningful unity, which reflects the psychology of the writer, where the idea is implemented in the literary form, and also reflects the unique phenomenon of human consciousness - a language that, through systematic-functional, semantic, stylistic, and other organizations, reveals national and individual -linguistic conceptual picture of the world. One of the new areas of research in the field of the theory of artistic text is the discovery of lexical-stylistic means of expressing drama in the works of classical fiction, which arise as a result of their semantic interaction with other elements of the text, their role in the content structure of the text, the reflection of the author's relation to that. reported to the author's purpose, which is disclosed in artistic images. The subject-sensual form represented by various lexical-stylistic means through the drama is at the heart of the artistic images of O. Wilde - one of the representatives of the ideological flow of aestheticism. The author determines, that the features of the interpretation of lexical-stylistic means of expressing drama in the novel O. Wilde "The Portrait of Dorian Grey" include the use of impersonal turns, the change of the nouns family, the widespread use of adjectives and verbose turns, which make it possible to develop not only the witty style but also the dynamic character of the plot, which ensure the expressiveness and brightness of the language of O. Wilde, expresses the individual style of the author.*

Keywords: *lexical-stylistic devices, lexical units, stylistic features, expressive devices, interpretation.*

Мельник Н. І. Особливості англomовних лексико-стилістичних засобів вираження драми в романі О. Уайльда «Портрет Доріана Грея». *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологія»*, 2019. 6(74). С. 77-82.

Сенсорна лексика є одним з основних засобів репрезентації авторської мовної картини світу. Текст художнього твору являє собою багатомірну змістову єдність, в якій віддзеркалюється психологія письменника, де реалізується в літературній формі ідея, а також відображається унікальне явище людської свідомості – мова, яка через системно-функціональні, семантичні, стильові, стилістичні й інші організації розкриває національну та індивідуально-лінгвістичну концептуальну картину світу. Сенсорна лексика – це залишені митцем слова вузькі шпарини, крізь які гнучкий розум читача проникає у внутрішній світ автора. Тому вважаємо за необхідне розглядати цей лексичний пласт як одну з семантичних домінант прозового твору.

Джерельною базою нашої статті послужив роман О. Уайльда «Портрет Доріана Грея». Для творів О. Уайльда характерний імпліцитний спосіб викладу. Широко використаний прийом парадоксу посилює імпліцитність змісту, що робить «інтелектуальний» роман тяжким для інтерпретації. Невипадково спостерігаються різні думки у критиків, читачів в оцінці творів у цілому, окремих героїв, визначенні авторського концепту.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Функціонування сенсорної лексики в художньому дискурсі неодноразово було об'єктом наукових пошуків як вітчизняних, так і зарубіжних науковців (Ю.Апресян, М. Борисенко, А. Вежбицька, В. Виноградов, І. Гайдаєнко, І. Дєєва, Р. Зорівчак, В. Кухаренко, Н.Моїсеєва, Н.Пелевіна, О. Потєбня, Т. Шхвацабая). *Актуальність теми дослідження визначається* сучасними вимогами до передачі не лише змісту й ідей художнього твору, а й оптимального відтворення його стилістичних якостей, мікрообразу. Адже, як зазначає науковець Р.П.Зорівчак, принцип цілісного сприйняття художнього твору не виключає потреби звертати як найприскіпливішу увагу на його окремі складові частини [2]. У сучасному мовознавстві порівняно новим

Мельник Н. І. Особливості англomовних лексико-стилістичних засобів вираження драми в романі О. Уайльда «Портрет Доріана Грея». *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологія», 2019. 6(74). С. 77-82.*

напрямок у вивченні художнього тексту є дослідження стилістичної вагомості так званих «стилістично-нейтральних» лексичних одиниць, які набувають додаткових відтінків у значенні в результаті взаємодії в синтагматичному ланцюзі з іншими лексичними одиницями. Відтак, актуалізується питання визначення лексико-стилістичних засобів вираження різних емоційних станів (відчуття краси, щастя, драми, натхнення) у творах класичної літератури. Отже, **метою статті** є вивчення лексико-стилістичних засобів вираження драми в художньому дискурсі зокрема в романі О. Уайльда «Портрет Доріана Грея».

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. Одним з нових напрямів дослідження в області теорії художнього тексту є виявлення лексико-стилістичних засобів вираження драми у творах класичної художньої літератури, що виникають як результат їх семантичної взаємодії з іншими елементами тексту, їх ролі у змістовій структурі тексту, віддзеркалення авторського ставлення до того, що повідомляється, до авторської мети, що розкривається в художніх образах. Предметно-чуттєва форма, що представлена різними лексико-стилістичними засобами через драму, лежить в основі художніх образів О. Уайльда – одного із представників ідейної течії естетизму. У відповідності до свого естетичного кредо – вносити красу у щоденне життя, літературу, мистецтво, О. Уайльд створив особливий «декоративний» стиль розповіді. У світі багатства ретельно описуються інтер'єри, одяг, дорогоцінності та прикраси, дерева і квіти в прекрасних садах: стиль опису відрізняється своєю розкішністю. Там, де показується світ бідних, зникає декоративність – зникає дорогоцінне каміння, благородні метали, квіти, але і в описі цього світу зберігається краса стилю – живописність розповіді, лаконічність, точність та ідеальність форми. Тобто

Мельник Н. І. Особливості англomовних лексико-стилістичних засобів вираження драми в романі О. Уайльда «Портрет Доріана Грея». *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія «Філологія», 2019. 6(74). С. 77-82.

автор контрастно представляє різні світи, з метою надання більшої експресивності образу та створенню атмосфери.

Аналогічним способом створюється О. Увайльдом емоційні забарвлення почуттів та переживань щастя та драми у творі «Портрет Доріана Грея». Сенсорна лексика, представлена у творі має великі експресивні можливості і набуває різноманітних контекстуальних доповнень та значень завдяки чому збільшується роль сенсоризмів у формуванні змістово-концептуальної та підтекстової інформації, що робить їх важливим засобом творення художньої образності. Після теоретичного розуміння концепції стилю ми могли логічно почати аналізувати деякі лексико-виражальних засобів та стилістичних прийомів, які використовував Оскар Уайльд у своїх творах, на прикладі роману «Портрет Доріана Грея».

Першим на чому можна зосередити увагу це *парадокси та епіграми*, оскільки естетизм О. Уайльда зіткнувся з міметичним і моралістичним поглядом на літературу, більшості критиків ХІХ ст. Епіграми і парадокси, які представлені у романі О. Увайльда, досить легко і природньо сприймаються сучасним читачем та літературознавцями, однак для культури та літератури ХІХ ст. вони визначались різкістю і прямоотою. Наведемо приклади епіграм морально-етичного змісту (Таблиця 1).

Таблиця 1.

Оригінал	Переклад
1. Children begin by loving their parents; as they grow older they judge them; sometimes they forgive them.	1. Діти починають любити своїх батьків; коли вони стають старшими, вони їх судять; іноді вони їх прощають.
2. I adore simple pleasures. They are the last refuge of the complex.	2. Я обожаю прості задоволення. Вони є останнім притулком комплексу.
3. Nowadays most people die of a sort of creeping common sense, and discover when it is too late that the only things one never regrets are one's mistakes.	3. Сьогодні більшість людей помирають від свого роду повзучого здорового глузду і виявляють, коли вже занадто пізно, що єдині речі, про які ніколи не шкодують, - це помилки.
	4. Завжди можна бути добрим до людей, про яких ніхто не дбає.
	5. Можливо, Америка ніколи не була відкрита. Я б сам сказав, що його просто виявили.

Мельник Н. І. Особливості англомовних лексико-стилістичних засобів вираження драми в романі О. Уайльда «Портрет Доріана Грея». *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологія», 2019. 6(74). С. 77-82.*

<p>4. One can always be kind to people about whom one cares nothing.</p> <p>5. Perhaps, after all, America never has been discovered. I myself would say that it had merely been detected.</p> <p>6. The advantage of the emotions is that they lead us astray, and the advantage of science is that it is not emotional.</p> <p>7. The only way to get rid of a temptation is to yield to it.</p> <p>8. Resist it, and your soul grows sick with longing for the things it has forbidden to itself.</p> <p>9. The basis of optimism is sheer terror.</p> <p>10. The only thing that sustains one through life is the consciousness of the immense inferiority of everybody else, and this is a feeling that I have always cultivated.</p> <p>11. It is absurd to divide people into good and bad. People are either charming or tedious.</p> <p>12. A little sincerity is a dangerous thing, and a great deal of it is absolutely fatal.</p> <p>13. A man can be happy with any woman as long as he does not love her.</p> <p>14. Always forgive your enemies; nothing annoys them so much.</p> <p>15. Anyone who lives within their means suffers from a lack of imagination.</p> <p>16. At twilight, nature is not without loveliness, though perhaps its chief use is to illustrate quotations from the poets.</p> <p>17. Consistency is the last refuge of the unimaginative.</p> <p>18. Every portrait that is painted with feeling is a portrait of the artist, not of the sitter.</p> <p>19. Genius is born not paid.</p> <p>20. Illusion is the first of all pleasures.</p> <p>21. Man is least himself when he talks in his own person. Give him a mask, and he will tell you the truth.</p> <p>22. Morality, like art, means drawing a line someplace.</p> <p>23. Most people are other people. Their thoughts are someone else's opinions, their lives a mimicry, their passions a quotation.</p> <p>24. One can survive everything, nowadays, except death, and live down everything except a good reputation.</p>	<p>6. Перевага емоцій полягає в тому, що вони ведуть нас в оману, а перевага науки полягає в тому, що вона не емоційна.</p> <p>7. Єдиний спосіб позбутися спокуси - піддатися цьому.</p> <p>8. Утримайтеся від цього, і ваша душа хворіє на тугу за речами, які вона заборонила собі.</p> <p>9. Основою оптимізму є чистий терор.</p> <p>10. Єдине, що підтримує життя, - це свідомість величезної неповноцінності всіх інших, і це відчуття, яке я завжди культивував.</p> <p>11. Абсурдно розділяти людей на добрі і погані. Люди або чарівні, або нудні.</p> <p>12. Невелика щирість - це небезпечна річ, і багато чого з нього абсолютно смертельне.</p> <p>13. Чоловік може бути щасливим з будь-якою жінкою, якщо він не любить її.</p> <p>14. Завжди прощайте своїх ворогів; ніщо не драгує їх більше.</p> <p>15. Той, хто живе в межах своїх засобів, страждає від нестачі уяви.</p> <p>16. У сутінках природа не позбавлена любові, хоча, можливо, її головне використання - ілюструвати цитати з поетів.</p> <p>17. Послідовність – це останнє, що може робити невдаха.</p> <p>18. Кожен портрет, який пофарбований почуттям – це портрет митця, а не натурщика.</p> <p>19. Геній народжується безкоштовно.</p> <p>20. Ілюзія – це перш за все задоволення.</p> <p>21. Людина найменше сама, коли розмовляє сама з собою. Дайте їй маску, і вона скаже вам правду.</p> <p>22. Мораль, подібно до мистецтва, означає, що де-небудь треба накреслити лінію.</p> <p>23. Більшість людей – це інші люди. Їх думки це чийсь думки, їх життя – імітація, їхні пристрасті – лише цитата.</p> <p>24. Можна пережити все, сьогодні, окрім смерті, і прожити все, крім гарної репутації.</p> <p>25. Потрібно завжди грати справедливо, коли у вас є гарні карти.</p>
---	--

Мельник Н. І. Особливості англомовних лексико-стилістичних засобів вираження драми в романі О. Уайльда «Портрет Доріана Грея». *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологія»*, 2019. 6(74). С. 77-82.

25. One should always play fairly when one has the winning cards.	
---	--

Джерело: Hereinafter from Wilde O. The Portrait of Dorian Grey. New York. Penguin Books, 1981.

У наведених епіграмах особливостями інтерпретації епіграм є зміна роду іменника, наприклад у епіграмі «Man is least himself when he talks in his own person. Give him a mask, and he will tell you the truth», в мові оригіналу іменник «man» є іменником чоловічого роду і демонструється це через займенник «himself, he, his». Тоді, як в українському перекладі означений іменник набуває жіночого роду «Людина найменше сама, коли розмовляє сама з собою. Дайте їй маску, і вона скаже вам правду», і підкреслюється займенниками «сама з собою, їй, вона».

Ще однією особливістю перекладу англомовних епіграм твору О. Уайльда на українську мову є випадання займенників та зміна їх на дієслівникові твердження, наприклад: «one can survive...», «one should always play...» перекладаються «можна пережити...», «потрібно завжди грати...» тощо. У цих прикладах можна побачити паралельні конструкції, широко використовувані О. Уайльдом, які підкреслюють семантичну сутність лексичного вираження. Вони служать ідеальним засобом створення чіткого синтаксису епіграм і парадоксів. Більшість епіграм О. Уайльда визначаються міфологічністю: контраст з розсудливістю і практичним сенсом римських прислів'їв. Наведемо кілька прикладів таких протиставлень та парадоксальних словосполучень з роману «Портрет Доріана Грея»:

Поверхня або краса / глибина або мораль: «I admit that I think that it is better to be beautiful than to be good. But on the other hand no one is more ready than I am to acknowledge that is better to be good than to be ugly» (Я визнаю, що я вважаю, що краще бути красивим, ніж бути хорошим. Але з іншого боку, ніхто не бути добрим, аніж бути потворним) [3, с. 140.].

Мельник Н. І. Особливості англomовних лексико-стилістичних засобів вираження драми в романі О. Уайльда «Портрет Доріана Грея». *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія «Філологія», 2019. 6(74). С. 77-82.

Особистість або роль / сутність себе: «Being natural is simply a pose, and the most irritating pose I know» (Бути природним це просто позиція, і це найбільше що дратує) [3, с. 20.] та «I love acting. It is so much more real than life» (Я люблю грати. Це набагато реальніше, ніж життя) [3, с. 67.].

Нещирість / щирість: «Now, the value of an idea has nothing to do whatsoever with the sincerity of the man who expresses it. Indeed, the probabilities are that the more insincere the man is, the more purely intellectual will the idea be, as in that case it will not be coloured by his wants, his desires or his prejudices» (Тепер, значення ідеї не має нічого спільного з щирістю людини, яка її висловлює. Дійсно, ймовірність полягає в тому, що чим більш нещирим є людина, тим більш суто інтелектуальною буде ідея, тому що в такому випадку вона не буде забарвлена своїми бажаннями, своїми бажаннями або своїми забобонами.) [3, с. 23.].

Важкий / серйозний: «Humanity takes itself too seriously. It is the world's original sin. If the caveman had known how to laugh, history would have been different» (Людство приймає себе надто серйозно. Це перший гріх світу. Якби печерна людина знала, як сміятися, історія була б іншою) [3, с. 42 – 43.].

Завжди актуальним стилістичним прийомом О. Увайльда було використання риторичного питання і для вираження драми у романі «Портрет Доріана Грея» це не стало виключенням (Таблиця 2).

Таблиця 2

Оригінал	Переклад
1. Why was I born with such contemporaries?	1. Чому я народився з такими сучасниками?
2. What does actual lapse of time have to do with it?	2. Що фактично пов'язано з цим часом?

Джерело: Wilde O. *The Canterville Ghost // The Complete Plays*. L.: Heinemann, 2008. – p. 285.

У наведеному прикладі, автор ставить запитання, але не відповідає на нього. Риторичні питання використовуються О. Увайльдом, щоб

Мельник Н. І. Особливості англomовних лексико-стилістичних засобів вираження драми в романі О. Уайльда «Портрет Доріана Грея». *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія «Філологія», 2019. 6(74). С. 77-82.

спровокувати, підкреслити чи сформувані суперечність певних фактів, думок, об'єктів.

Порівняння – ще один стилістичний засіб, який часто використовує Оскар Уайльд у своїх п'єсах. Показано індивідуальну позицію автора щодо різних об'єктів, дій і явищ. Літературні порівняння в його п'єсах набувають особливо чудового характеру, оскільки вони роблять текст більш виразним і цікавим. Напр.: «Upon my word, Basil, I didn't know you were so vain; and I really can't see any resemblance between you, with your rugged strong face and your coal-black hair, and this *young Adonis*, who looks as if *he was made out of ivory and rose-leaves*. Why, my dear Basil, he is *a Narcissus*, and you - well, of course you have an intellectual expression and all that» (Заради Бога, Безіл, я не знав, що Ви такий чванливий; і я дійсно не можу побачити жодної подібності між Вами, з Вашим суворим обличчям і вугільно-чорним волоссям, і цим молодим Адонісом, який виглядає так, ніби він зроблений з слонової кістки і листя троянд. Чому, мій дорогий Безіле, він Нарцис, а Ви – ну, звичайно, маєте інтелегентне вираження всього цього).

Характерним для стилю О. Уайльда використання лексем та стилістичних засобів вираження стану героя, а часто для й для загального опису образу та обличчя, робити акцент на специфічних рисах його голосу. Так, наприклад, образ «чародія» лорда Генрі: «*There was something in his low, laughing voice that was absolutely fascinating* [5, p. 26]; *his low, musical voice* [5, p. 23]; *slow, melody.*» (Було щось захоплююче в тому його низькому голосі, коли він сміявся).

Епітет також часто використовується як стилістичний засіб у романі О. Уайльда. В цілому епітет виражає суто індивідуальне емоційне ставлення автора до об'єкта, про який говориться, він описує об'єкт. Основними особливостями використання епітетів О. Уайльдом є емоційність і

Мельник Н. І. Особливості англomовних лексико-стилістичних засобів вираження драми в романі О. Уайльда «Портрет Доріана Грея». *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія «Філологія», 2019. 6(74). С. 77-82.

суб'єктивність щодо ставленні до героя, якого він описує: характеристика, яка дається персонажу, підлягає ретельному огляду та прискіпливому психологічному аналізу. Напр.: «But I tell you that *the only bitter words that ever came from those sweet lips of hers* were on your account, and I hate to see you next her» (Але я кажу Вам, що єдині гіркі слова, що коли-небудь виходили з тих її солодких губ, були на Вашому рахунку, і я не хочу бачити Вас наступним) [3, с. 156].

Жанр «естетичного» роману наклав свій відбиток на використання сенсорної лексики, що виражається в першу чергу, у надзвичайно багатій палітрі кольорів, у значній кількості одоративних образів, різноманітні звукових образів, що виконують певні стилістичні функції у тексті художнього твору. Знання символіки кольору, уміння читати художній текст, враховуючи стилістичні особливості використання сенсорної лексики для розкриття авторської мети – необхідний елемент високої культури читання художнього тексту. У своїх п'єсах О. Уайльд використовував дуже барвисті епітети, які іноді допомагали йому показати різницю між притвором і реальністю. Епітети О. Уайльда надають його творам блискуче забарвлення, підкреслюють дотепність. З допомогою епітетів герої О. Уайльда цікавіше, їхня мова більш емоційна, вони є засобом перенесення читця в реальність героїв роману. Епітети О. Уайльда ґрунтуються на різних джерелах, таких як природа, мистецтво, історія, література, міфологія, повсякденне життя, людина тощо. Вони відображають думки та точки зору самого О. Уайльда про різні речі, служать засобом акцентування і ритму тексту.

Кольорова палітра Сибілі Вейн – *white, blue, green, scarlet (lips), rose, violet (eyes), gold, ivory* – символізує чистоту, чесність, молодість, недосвідченість, довірливість, свіжість, красу. Натяк на передчуття чогось страшного можна проглянути у яскраво-червоному кольорі букв, якими

Мельник Н. І. Особливості англомовних лексико-стилістичних засобів вираження драми в романі О. Уайльда «Портрет Доріана Грея». *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія «Філологія», 2019. 6(74). С. 77-82.

написано ім'я художника і чия кров ось-ось проллється. А ось сенсорні образи в самій сцені убивства: «*There was a stifled groan, and the horrible sound of someone choking with blood...he could hear nothing, but the drip, drip on the threadbare carpet: black seething well of darkness; the clotted black pool (of blood). The crimson spot...gleamed, a women began to sing in a hoarse voice; how horrible white the long hands looked. There had been a madness of murder in the air*» (Був приглушений стогін, і жахливий звук того, що хтось задихається кров'ю ... він нічого не чув, але падіння крапель крові, що капали на потертий килим: чорне кипіння темряви; згущений чорний басейн крові. Темно-червоне пляма ... імліло, жінки почали співати хриплим голосом; як жахливо виглядали білі довгі руки. У повітрі зависло божевілля вбивства) [3, с. 156–157]. Усі використані в даному контексті одиниці сенсорної лексики несуть емоційно-експресивну оцінку конотації, так як пов'язані з ключовим словом *blood* – кров убитої людини. Звукові образи – глухий стон, хрипіння людини, що захлинається кров'ю, звук падіння крапель крові, пляма крові у темряві, чорна, яскрава рана – прості сенсорні образи набули смислової значимість, тема вбивства отримала яскраве художнє втілення. Наведені вище приклади демонструють, що О. Уайльд дійсно – майстр барвистих і яскравих епітетів.

У романі «Портрет Доріана Грея» О. Уайльда можна виокремити такий стилістичний засіб, як *гіпербола* (перебільшення), який використовується для посилення якоїсь певної властивості персонажа, для підкреслення драматичності його образу. Напр.: «I have never loved anyone in the world but you» - Я ніколи не любив нікого в світі, окрім вас [3, с. 36.]. Для того, щоб зобразити ступінь любові свого героя, О.Уайлд вдається до використання цих гіперболів. Тому однією з найважливіших функцій гіперболи є емоційна виразність. В інших гіперболах Оскар Уайльд використовує перебільшення кількісного аспекту. e.g. «I have met hundreds of good women» (Я зустрів сотні

Мельник Н. І. Особливості англomовних лексико-стилістичних засобів вираження драми в романі О. Уайльда «Портрет Доріана Грея». *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія «Філологія», 2019. 6(74). С. 77-82.

хороших жінок). Вони передяються не прямим значенням, а за великим емоційним впливом.

Метафора є одним з найбільш часто використовуваних стилістичних пристроїв Оскара Уайльда. Метафори розкривають ставлення письменника до об'єкта, дії чи концепції і висловлюють його погляди. Вони також можуть відображати літературну школу, яку він належить, і епоху, в якій він живе. Прекрасні метафори Оскара Уайльда відіграють важливу роль у зображенні його героїв, їхніх почуттів і думок. Напр.: «Youth is the Lord of Life» - Молодь - це Господь Життя. Чарівність стилю Оскара Уайльда обумовлена сумішшю поетичних метафор і реальних образів, напр.: «Like the painting of a sorrow, A face without a heart» (Як малюнок смутку, обличчя без серця); «If a man treats life artistically, his brain is his heart, - he answered, sinking into an arm-chair» (Якщо людина сприймає життя художньо, її мозок - її серце, - відповів він, занурившись у крісло) [3, с.46]. Автор не переконує читача, але змушує його побічно судити героїв і очищати ситуацію. Значення метафори О. Уайльда зрозумілі для будь-якого читача будь-якого віку та будь-яких інтересів. Метафори дозволяють створити О. Уайльду динамічний характер сюжету і показують, що О. Уайльд – людина геніального яскравих фантастичних образів.

О. Уайльд використовує повторення для вираження драми у романі «Портрет Доріана Грея». Так Leech and Short стверджують, що *повторення* – це «повторне використання вислову (морфема, лексичний елемент, власне ім'я, фраза і т.д.) [6]. О. Уайльд звертається до повторення як засіб акцентування драматичності ситуації, для того, щоб продемонструвати, що персонаж перебуває під впливом сильної емоції, стресу. Наприклад, Сивіла Вейн, головний жіночий персонаж у романі «Портрет Доріана Грея», звертається до матері «"Why does he (Dorian) love me so much? I know why I

Мельник Н. І. Особливості англomовних лексико-стилістичних засобів вираження драми в романі О. Уайльда «Портрет Доріана Грея». *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія «Філологія», 2019. 6(74). С. 77-82.

love him. I love him because he is like what love himself should be"(p.60).» (Чому він (Доріан) так сильно кохає мене? Я знаю, чому я його люблю. Я люблю його, тому що він схожий на те, що повинна бути сама любов» [3, с. 60]. Тут спостерігається внутрішній стан Сібіл, її емоції, її велике почуття любові, що проявляється через повторення слова «любов». Відтак, лексичне повторення є потужним засобом акцентування, воно додає ритму і балансу до висловлювання. Повторення Оскара Уайльда допомагають бути ближче до героя, зрозуміти його почуття.

Антитеза у О. Уайльда завжди мотивована сенсом, і це залежить від контексту. Читаючи роман О. Уайльда, бачимо, що автор не приділяє великої уваги інверсії, але, тим не менш, є кілька прикладів: напр.: «*How hard good women are! How weak bad men are!*» (Наскільки важкі хороші жінки! Як слабкі погані чоловіки!). Напр.: «*Curious thing, plain women are always jealous of their husbands, beautiful women never are!*» (Цікаво, що звичайні жінки завжди ревнують своїх чоловіків, отож красивих жінок не буває!); «*In the daytime I played with my companions in the garden, and in the evening I led the dance in the Great Hall... So I lived, and so I died*» (У денний час я грала зі своїми товаришами в саду, а ввечері я вела танці у Великій залі ... Так що я жила, і тому я померла). Тут ми бачимо семантичний контраст, який формується за допомогою об'єктивно контрастних пар «жорсткий - слабкий», «добрий - поганий», «жінки - чоловіки», «рівнини - красиві», «завжди - ніколи», «живі» - помер».

Окрім того, в арсеналі О. Уайльда *гіпербола* (для того, щоб створити свої гіперболи, автор використовує такі слова, як «сотні», «тисячі», «весь час», «нічого в світі»), і т.д. Гіпербола схожа на збільшувальне скло; допомагає детально спостерігати за його п'єсами і стилем); іроноія та каламбури (стилістичні прийом, які забезпечують передачу яскравого відчуття реальності

Мельник Н. І. Особливості англомовних лексико-стилістичних засобів вираження драми в романі О. Уайльда «Портрет Доріана Грея». *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологія»*, 2019. 6(74). С. 77-82.

в картині англійського суспільства вищого класу 19-го століття [8]. Гіперболи О. Уайльда приносять яскравість, виразність і емоційний колір його стилю.

Висновок. Підводячи підсумок щодо лексико-стилістичних засобів вираження драми у романі О. Увайльда «Портрет Доріана грея» та особливості їх інтерпретації зазначимо, що основними з них є: використання безособових зворотів, зміна роду іменників, широке використання прикметників та дієслівних зворотів, що дозволяють розвинути не лише дотепність стилю, але й динамічний характер сюжету. Зазначені у даній статті приклади, дозволяють дійти висновку, що означені засоби визначають виразність і яскравість мови О. Увайльда, виражає індивідуальний стиль автора. Представлені у даній статті виражальні засоби передачі драми забезпечують автору створення індивідуального витонченого і, водночас, складного стилю, допомагає автору представити більш моралістичний підхід у літературі. Однак, розглянутий аспект не вичерпує всіх особливостей інтерпретації виражальних засобів у романі О. Увайльда «Портрет Доріана Грея». Подальшого аналізу потребують такі лексико-стилістичні засоби, як метомімія, гіпербола, іронія та інші, що становить пертпективи подальших досліджень.

References:

1. Арнольд И.В. Стилистика современного английского языка: стилистика декодирования. М., 2007. р.89.
2. Зорівчак Р. П. Перекладацькі роздуми / Р. П. Зорівчак // Іноземна філологія. - 2015. - Вип. 128. - С. 294. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/infil_2015_128_42.
3. Hereinafter from: Wilde O. The Picture of Dorian Gray. New York. Penguin Books, 1981.

Мельник Н. І. Особливості англомовних лексико-стилістичних засобів вираження драми в романі О. Уайльда «Портрет Доріана Грея». *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологія»*, 2019. 6(74). С. 77-82.

4. Machali, R(2009). *Translating idioms and collocations*. School of modern language studies. UNSW
5. Siegel S.F. Oscar Wilde: The Spectacle of Criticism// Arts & Sciences Newsletter. Vol. 17 No. 2. (Spring), 1996. - P.32.
6. The Complete Plays. L.: Heinemann, 2008.
7. Wilde O. The Canterville Ghost // The Complete Plays. L.: Heinemann, 2008. – p. 285.
8. Zadeghi, Z (2010). The importance of collocation in vocabulary. *Mental processes in understanding and translating collocations*. Translation Journal. Vol 14, No.12 APRIL 2010.